

**ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Н А К А З

16.12.2019

Харків

№ 57

Про введення в дію рішення колегії від 13.12.2019 № 4/2 «Про стан роботи із засобами масової інформації у Державному архіві Харківської області та архівних відділах районних державних адміністрацій і міських рад міст обласного значення, про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області та ведення його сторінок у соціальних мережах»

Відповідно до пункту 1 розділу 7 Положення про Державний архів Харківської області, затвердженого розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації від 27 грудня 2016 року № 637 та пункту 5.10 розділу 5 Положення про колегію Державного архіву Харківської області, затвердженого наказом директора Державного архіву Харківської області від 02 березня 2018 року № 4, керуючись статтею 6 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»,

н а к а з у ю:

1. Ввести в дію рішення колегії Державного архіву Харківської області від 13.12.2019 № 4/2 «Про стан роботи із засобами масової інформації у Державному архіві Харківської області та архівних відділах районних державних адміністрацій і міських рад міст обласного значення, про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області та ведення його сторінок у соціальних мережах» (додається).

2. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Заступник директора архіву

Євген КУЩ

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ

13.12.2019

Харків

№ 4/2

Про стан роботи із засобами масової інформації у Державному архіві Харківської області та архівних відділах районних державних адміністрацій і міських рад міст обласного значення, про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області та ведення його сторінок у соціальних мережах

Заслухавши і обговоривши доповідь начальника відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області (далі – Державний архів) Марії Ельксніт, начальника відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Ольги Гнезділо та головного спеціаліста відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату, секретаря колегії Ольги Коптевої колегія відзначає, що упродовж січня – листопада поточного року у Державному архіві, архівних відділах районних державних адміністрацій та архівних відділах міських рад міст обласного значення (далі – архівні відділи райдержадміністрацій та архівні відділи міськрад області) проводилася робота щодо висвітлення заходів, що відбуваються в Державному архіві, архівних відділах області та популяризації документів, які у них зберігаються.

У газеті «Слобідський край» від 01.06.2019 року опублікована стаття начальника відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Марії Ельксніт «Як Харків став цирковою столицею Європи». Працівники цього ж відділу також активно готували статті та інформації для науково-інформаційного вісника «Харківський архівіст», які будуть надруковані у випуску цього видання за 2018 – 2019 рік.

Архівні документи, присвячені будівництву першого радянського хмарочосу – будинку Державної Промисловості, були надані для використання студії «Інспірейшн філмз» («Inspiration Films») для підготовки повнометражного документального фільму «Будинок».

Участі у радіо- та телепередачах у звітному році працівники Державного архіву не брали.

Інформування засобів масової інформації (далі – ЗМІ) про заходи Державного архіву, що потребують висвітлення, як і раніше, здійснювалося за допомогою публікації інформації на веб-сайті Державного архіву, інформування Департаменту масових комунікацій Харківської обласної державної адміністрації про заходи, проведення яких планується у Державному архіві, особистих контактів.

З метою вивчення громадської думки та оперативного реагування на пропозиції та зауваження щодо діяльності Державного архіву постійно здійснювався моніторинг електронних та друкованих засобів масової інформації.

Державний архів щотижнево, щомісячно та щоквартально надсилає до Державної архівної служби України пропозиції щодо заходів суспільно-громадського значення за участі представників ЗМІ, які плануються, та звітує про проведені заходи.

Також треба відмітити, що при значному перевантаженні працівників відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву іншими видами робіт, важко розраховувати на подальшу активізацію роботи із ЗМІ. Державний архів постійно вживає заходів щодо забезпечення відкритого та прозорого інформування громадськості про діяльність Державного архіву, склад та зміст документів, що зберігаються в його фондах.

Нажаль, практика співпраці зі ЗМІ свідчить про пріоритетну зацікавленість журналістів у сенсаційних новинах, тому на цей час важко зацікавити журналістів архівними документами.

У цілому робота зі ЗМІ у 2019 році, як і раніше, проводилася на достатньому рівні.

Упродовж 2019 року, на виконання Планів роботи та розвитку архівної справи Харківської області на 2019 рік, архівними відділами райдержадміністрацій та міськрад активно проводилася робота щодо висвітлення заходів, що відбувалися в архівних установах, та популяризації документів, що у них зберігаються. Тематика радіопередач була присвячена ювілейним датам, подіям періоду радянсько-нацистської війни (1941 – 1945 рр.) на Харківщині та діяльності архівних відділів.

У звітний період 33 архівних відділи райдержадміністрацій та міськрад області підготували та відкрили 48 виставок архівних документів. Тематика їх стосувалася здебільшого воєнних подій на Харківщині і присвячена ювілейним та іншим пам'ятним датам.

Зокрема: «1939 – 1945 роки. Подвиг, що житиме вічно...», «Населені пункти Чугуївського району» (до 96-ї річниці з Дня утворення Чугуївського району), «Шануємо подвиг героїв та пам'ять про загиблих (до 30-річчя виведення військ з Афганістану)», «Про тих, хто полягли і легендами воскресли» (до Дня партизанської слави), «Ізюм на сторінках давніх газет» та ін.

Найбільше виставок підготували архівні відділи Краснокутської (4), Вовчанської та Кегичівської (3), Балаклійської, Богодухівської, Золочівської, Куп'янської, Сахновщинської, Чугуївської райдержадміністрацій та Лозівської і Харківської міськрад (2).

При плані на 2019 рік 42 публікації у ЗМІ, архівними відділами райдержадміністрацій та міськрад області підготовлено 47 публікацій, які розміщено у місцевих газетах та на сайтах (38 – архівними відділами райдержадміністрацій та 9 – архівними відділами міськрад області). Серед них:

«Про стан виконання законодавства про архівну справу в Сахновщинському районі», «Факти і цифри з історії Чугуївського району», «Користуємося надбанням минулого» та ін.

Найбільше статей підготовлено архівними відділами Коломацької, Красноградської, Лозівської, Сахновщинської райдержадміністрацій та Куп'янської міськради.

При запланованих на 2019 рік 3 радіопередачах проведено 4 (начальник Архівного відділу Балаклійської райдержадміністрації виступила 2 рази по місцевому радіо, де розповіла про роботу архівного відділу).

Як позитивний приклад слід відмітити, що у звітний період архівними відділами області надано 24 інформації для публікації на веб-сайті Державного архіву у рубриці «Новини». Зокрема, активно надавали публікації для розміщення архівні відділи Чугуївської (6), Балаклійської (4), Красноградської (3), Близнюківської (2), Лозівської (2) районних державних адміністрацій. По одній публікації надали архівні відділи Барвінківської, Валківської, Великобурлуцької, Коломацької районних державних адміністрацій та архівні відділи міста Ізюм, Харків та Чугуїв.

Архівним відділом Коломацької райдержадміністрації підготовлено статтю «Деякі факти із життя Коломацького району у перші роки після визволення від німецько-нацистських загарбників», яку розміщено на веб-сайті Державного архіву у рубриці «Архів у ЗМІ».

Проте, всім іншим архівним відділам потрібно активізувати цю роботу.

Веб-сайт Державного архіву та його сторінки у соціальних мережах Twitter та Facebook створені з метою надання загальної довідкової інформації про архівні документи, постійного інформування про архівну діяльність, сприянню пошуку архівних документів і здобуттю архівних послуг, взаємного інформування архівістів, популяризації архівної справи в Харківській області, формування позитивного іміджу Державного архіву у суспільстві.

Веб-сайт Державного архіву розташований на платформі WordPress 5.2.4. У зазначеній версії класичний текстовий HTML редактор був замінений на блоковий редактор Gutenberg, змінилася система оновлення движка сайту, розробниками були усунені уразливості, які виявили користувачі платформи WordPress.

Упродовж 2019 року змін щодо дизайну (редизайну) веб-сайту Державного архіву не відбулося.

У звітному році для вирішення проблем з авторським правом стосовно інформаційних ресурсів на головній сторінці веб-сайту Державного архіву розміщено знак охорони авторського права – «Copyright» та зазначено, що використання будь-яких матеріалів, що опубліковані на сайті, дозволяється при умові посилання (для інтернет-видань – гіперпосилання) на офіційний сайт Державного архіву. Весь контент сайту доступний за ліцензією Creative Commons Attribution 4.0 International license, яка дозволяє користувачеві веб-сайту архіву ділитися (обмінюватися) – копіювати і поширювати матеріал на будь-якому носії і в будь-якому форматі, крім того адаптувати матеріал в будь-

яких цілях, включаючи комерційні. Але, при обов'язковій умові посилання на офіційний веб-сайт Державного архіву.

На головній сторінці веб-сайту розміщено панель для користувачів з вадами зору (в альтернативній версії сайту), з можливістю обрання розміру шрифтів та кольорів сайту, а також є посилання на сторінки Державного архіву у соціальних мережах. Також, всі відвідувачі з вадами слуху мають можливість користуватися субтитрами.

Інтерфейс головної сторінки веб-сайту Державного архіву складається з верхнього горизонтального та лівого вертикального меню. Інформація на сайті подається користувачам безоплатно, вона зосереджена в 31 розділі, навігація між якими можлива з будь якої веб-сторінки, та 27 підрозділах.

У конструкції веб-сайту Державного архіву передбачена дата розміщення інформації на сайті, яка відображається по всім рубрикам та підрубрикам. Частота оновлення інформації у постійних рубриках – постійно по мірі надходження інформації від структурних підрозділів Державного архіву та архівних відділів Харківської області, у середньому 3 – 4 рази на тиждень.

Для всіх інших рубрик/підрубрик частота їх оновлення проводиться у разі зміни інформації, протягом 3 робочих днів. У середньому рубрики веб-сайту поповнюються 2 – 3 рази на тиждень. Є рубрики/підрубрики, які поповнюються раз у рік, серед них: «Інформуємо громадськість», «Склад та характеристика фондів», «Науково-довідковий апарат», «Науково-довідкова бібліотека», «Доступ до публічної інформації».

На веб-сайті Державного архіву файли для завантаження представлені у 4 – х форматах: PDF, XLS, DOC та DJVU, всі формати спеціально зазначені із визначенням їх розміру.

Для всіх віртуальних відвідувачів є можливість користуватися контекстним та розширеним пошуком по всім представленим на веб-сайті рубрикам.

Але незважаючи на всі позитивні введення, які були запроваджені на веб-сайті Державного архіву протягом декількох років, на сьогодні він не відповідає сучасним вимогам, подальша його робота потребує значної модернізації.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 493 (далі – Постанова) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади» визначений єдиний дизайн – код у системі державних сайтів України. Кожен веб-сайт (веб-портал) органу виконавчої влади повинен мати єдиний для всіх редізайн та мати однакові технічні характеристики. Також веб-сайт повинен бути доступний для користувачів не тільки з порушенням зору та слуху, а також з вадами опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку. Користувачі веб-сайту повинні мати повнофункціональний доступ до необхідної інформації, розміщеної на веб-сайті з використанням, мобільних пристроїв. Таким чином, основною метою розробки нової версії веб-сайту Державного архіву є поліпшення доступу відвідувачів до інформації, запровадження якісних електронних послуг за

принципом «єдиного вікна», інтеграції в єдиний інформаційний простір органів виконавчої влади.

Для переходу на нову версію веб-сайту Державного архіву з урахуванням вимог, зазначених у Постанові, необхідно затратити кошти у розмірі близько 15 тис. грн. (робота графічного дизайнера, верстка сайту, імплементація верстки сайту, оновлення версії для людей з різними вадами, розробка мобільної версії сайту та ін.).

Найбільш гострою та актуальною для всіх державних архівних установ залишається питання відсутності Комплексної системи захисту інформації (далі – КСЗІ), яка спрямована на забезпечення захисту інформації від розголошення, витоку і несанкціонованого доступу. Її побудова потребує значних фінансових витрат, тому кошти на її придбання у сумі 210 тис. грн. були закладені до Програми розвитку архівної справи в Харківській області на 2017 – 2021 роки, затвердженої рішенням IX сесії VII скликання Харківської обласної ради від 23 лютого 2017 р. № 386-VII. Згідно з якою придбання КСЗІ планувалося у 2019 році, але не профінансовано.

Залишається відкритим питання запровадження автоматизованих систем з функцією пошуку та можливістю отримання on-line послуг та сервісів для відвідувачів, що включає можливість їх онлайн-оплати замовником через веб-сайт архіву за допомогою банківських карт Visa та Mastercard.

Протягом року не припинялась робота щодо поповнення веб-сайту новою інформацією по різних напрямках діяльності архіву, обсяг інформації на сайті значно збільшився та становить 27,76 ГБ, у 2018 році – 18,67 ГБ.

Постійно оновлюються рубрики «Новини» та «Анонси, де висвітлюються найважливіші заходи суспільно-громадського значення, що організовуються у Державному архіві та архівними установами області. Частота оновлення рубрик 1-2 рази на тиждень. Станом на 13 грудня 2019 року на веб-сайті висвітлено 115 заходів щодо подій, які відбувались у Державному архіві протягом року.

У звітному році у рубриці «Електронний архів» створено підрубрику «Електронні справи», у якій розпочато публікацію оцифрованих архівних справ, перші з них – це родоводні книги потомствених дворян Харківської губернії, які зберігаються в архівному фонді Харківське губернське дворянське депутатське зібрання (Ф. 14, оп. 11, спр. 10 та 11) та кримінальні справи на репресованих громадян м. Харків та Харківської області (Ф. Р - 6452, оп. 1, спр. 5276; оп. 2, спр. 1848; оп. 3, спр. 1816 та оп. 4, спр. 2960), які також розміщені у рубриці «Реалізація Закону України «Про доступ до архівів репресованих органів»». Опубліковані архівні документи доступні для завантаження у форматі DJVU та PDF.

У поточному році у рубриці «Електронний архів» продовжено публікацію описів справ постійного зберігання. У звітній період на веб-сайті розміщено оцифровані описи справ дорадянського та радянського періоду (27 фондів, 30 описів). З них у рубриці «Реалізація Закону України «Про доступ до архівів репресованих органів»» опубліковано 4 описи справ 1 фонду «Харківська губернська прокуратура» (ф.Р - 872 оп. 1, 2, 3, 5). Станом на 13 грудня 2019 року всього до рубрики «Електронний архів» загалом завантажено

оцифровані описи справ дорадянського та радянського періоду (27 фондів, 30 описів). З них у рубриці «Реалізація Закону України «Про доступ до архівів репресованих органів»» опубліковано 4 описи справ 1 фонду «Харківська губерньська прокуратура» (ф.Р - 872 оп. 1, 2, 3, 5). Станом на 13 грудня 2019 року всього до рубрики «Електронний архів» загалом завантажено оцифровані описи справ дорадянського періоду (119 фондів, 254 описи) та описи справ радянського періоду (2 фонди, 10 описів). Всього у Державному архіві зберігається 18784 описів справ, таким чином на веб-сайті оприлюднено 1,4% описів справ від їх загального числа. Роботу у цьому напрямку необхідно активізувати у наступному році.

Всі представлені описи доступні для завантаження у форматі PDF. На використання цієї інформації розповсюджується ліцензія Creative Commons Attribution 4.0 International license.

На веб-сайті Державного архіву постійно оновлювались рубрики та підрубрики «Нормативна база», «Доступ до публічної інформації», «Дорадчі органи», «Плани» та «Звіти», «Архівні установи РДА» «Архівні відділи міських рад області», «Трудові архіви» та «Приватні архіви».

У звітному році на веб-сайті у підрубриці «Архів у ЗМІ» опубліковано 2 статті.

Протягом 2019 року у рубриці «Документальні виставки on-line» опубліковано 2 on-line виставки та оприлюднено 146 документів, що перебільшує цифру минулого року. Загалом на веб-сайті розміщено 36 on-line виставок, оприлюднено 1583 документи. Розміщені оцифровані архівні документи доступні для завантаження у форматі JPG.

Слід зауважити, що Державним архівом не використовується вмонтовування в оцифровані документи водяних знаків (Watermark), які б надали додаткового захисту авторських прав для мультимедійних файлів. На сьогодні, на жаль, в нормативних документах України не визначені загальні вимоги використання зазначених знаків на архівних документах, які б не заважали якості зображення.

Взаємодія з громадськістю продовжує здійснюватися за допомогою рубрики «Інтернет-приймальня» та в соціальних мережах «Twitter» та «Facebook», де Державний архів має свої власні сторінки. На Facebook у Державному архіві працює група та сторінка, де публікуються новини та анонси пов'язані з подіями, що відбуваються в Державному архіві.

Число відвідувань (веб-аналітика) сайту

У 2019 році активно продовжувалася робота з моніторингу параметрів процесу та аналізу діяльності веб-сайту Державного архіву. Кожен звіт складається з тимчасового фільтра, інтерактивного Flash-графіка і таблиці з даними та формується з кількості відвідувачів сайту у день, географії (місце знаходження кожного відвідувача), та TOP – 100 (найпопулярніші сторінки сайту).

Ці дані показують ступінь зацікавленості аудиторії веб-сайтом Державного архіву. За 2019 рік показники відвідувачів сайту зросли, так, з 01 січня по 13 грудня 2019 року кореневу сторінку веб-сайту відвідало 36479 віртуальних

користувачів. Це на 7824 користувачів більше, ніж у попередньому році (дані статистики відвідувань з 01 січня по 13 грудня 2018 року). У середньому за добу це становить 105 відвідувань, у 2018 році – 83 відвідувань, у 2017 році – 72 відвідувань, у 2016 році – 66 відвідувань, у 2015 році – 60.

Цільовою аудиторією веб-сайту Державного архіву є громадяни України (56% усіх відвідувачів порталу) та інших країн світу (понад 70 країн світу), які бажають ознайомитися з архівними документами та роботою Державного архіву. На цей час, у два рази збільшилась кількість відвідувачів з США, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, вона становить 10156 відвідувань за звітний період. Найчастішими зарубіжними гостями веб-сайту Державного архіву є громадяни Росії, Франції, Німеччини, Чехії, Білорусії, Ізраїлю, Румунії, Польщі, Ірландії, Великобританії, Казахстану, Канади, та з інших країн світу. За звітний період веб-сайт Державного архіву вперше відвідали користувачі з Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів.

Підсумовуючи, слід зазначити, що на веб-сайті за звітний період уповільнення динаміки зростання рівня інформаційної відкритості Державного архіву не було. Навпаки, веб-сайт Державного архіву протягом звітного року став більш відкритим для віртуальних відвідувачів, завдяки публікації оцифрованих документів та описів справ постійного зберігання.

Але, не вирішеним питанням залишається відсутність у Державному архіві КСЗІ, необхідність в оновленні веб-сайту Державного архіву згідно з вимогами сучасності, впровадження на ньому on-line послуг та використання автоматизованих систем з функцією пошуку.

Враховуючи викладене вище, колегія вирішує:

1. Інформацію про стан роботи із засобами масової інформації у Державному архіві та архівних відділах районних державних адміністрацій і міських рад міст обласного значення, про роботу веб-сайту Державного архіву та ведення його сторінок у соціальних мережах за звітний період взяти до відома, роботу вважати як таку, що проводиться на належному рівні.

2. Керівництву Державного архіву забезпечити:

- 2.1. Розробку нової версії веб-сайту Державного архіву згідно з рекомендаціями, наданими у постанові Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 493 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади» (за умови фінансування).

- 2.2. Тестування робочого прототипу веб-сайту з мінімальним наповненням інформацією для його тестової експлуатації (за умови фінансування).

Термін виконання: протягом року

2.4. Впровадження комплексної системи захисту інформації на веб-сайті Державного архіву (за умови фінансування).

Термін виконання: протягом року

3. Керівникам структурних підрозділів Державного архіву:

3.1. У межах компетенції забезпечити здійснення постійного моніторингу інформації, розміщеної на веб-сайті Державного архіву та його поповнення.

Термін виконання: протягом року

4. Начальнику відділу забезпечення збереженості та реставрації документів Державного архіву Тетяні Іванській забезпечити продовження роботи з оцифрування описів та справ для їх подальшого розміщення на веб-сайті Державного архіву.

Термін виконання: протягом року

5. Начальнику відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Ользі Гнезділо:

5.1. Взяти під особистий контроль перенесення інформації зі старої версії веб-сайту Державного архіву при впровадженні його нової версії (за умови фінансування).

Термін виконання: протягом року

5.2. Забезпечити своєчасне розміщення на веб-сайті Державного архіву та на його сторінках в соціальних мережах «Twitter» та «Facebook» інформації, що відображає різні напрями діяльності Державного архіву та інших архівних установ області.

Термін виконання: постійно

5.3. Забезпечити своєчасне розміщення на веб-сайті Державного архіву у рубриці «Електронний архів» оцифрованих документів та описів справ постійного зберігання.

Термін виконання: протягом року

6. Начальникам архівних відділів Богодухівської, Борівської, Вовчанської, Дворічанської, Дергачівської, Зачепилівської, Зміївської, Золочівської, Ізюмської, Кегичівської, Краснокутської, Куп'янської, Нововодолазької, Первомайської, Печенізької, Сахновщинської, Харківської, Шевченківської районних державних адміністрацій та Куп'янської, Лозівської, Люботинської міських рад області своєчасно, не пізніше наступного дня після проведення, надавати відділу організації та координації архівної справи, обліку та

довідкового апарату Державного архіву в електронному вигляді інформації про участь у важливих заходах з метою оприлюднення на веб-сайті Державного архіву та на його сторінках в соціальних мережах «Twitter» та «Facebook».

Термін виконання: постійно

7. Питання про стан роботи із засобами масової інформації у Державному архіві Харківської області та архівних відділах районних державних адміністрацій і міських рад міст обласного значення, про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області та ведення його сторінок у соціальних мережах розглянути на засіданні колегії у IV кварталі 2020 року.

Термін виконання: грудень 2020 року

Голова колегії, заступник
директора Державного архіву
Харківської області

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Євген КУЩ', is written over a series of horizontal blue ink strokes.

Євген КУЩ